

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Ortadoğu Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.OAGY.0.0-026.21 -2011/5581581
Konu : Soru Önergesi

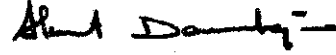
14 Aralık 2011

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 25.11.2011 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-337/3805 sayılı yazısı.

Giresun Milletvekili Sayın Selahattin Karaahmetoğlu'nun Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızca, kendileri adına eşgüdümümde cevaplanması tensip olunan yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 2

Dağıtım:
Gereği:
TBMM Başkanlığı

Bilgi:
Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN SELAHATTİN KARAAHMETOĞLU'NUN

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Emperyalist devletlere karşı verdiği kurtuluş mücadelesini, zaferle taçlandırarak bağımsızlığını kazanan ulusumuz aynı zamanda mazlum milletlerin vereceği bağımsızlık mücadelesine de örnek teşkil etmiştir. Cumhuriyetimiz kurulduğu günden bu yana başta komşularımız olmak üzere; uluslararası ilişkilerinde tüm dünya ülkelerinin, hükümlanlık haklarına saygı gösteren barışçıl bir dış politika geleneğinin sahibidir. Bu bağlamda;

SORU 1: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini de ilk tanıyan ülke olan Libya'nın ve komşumuz Suriye'nin iç işlerine karıştığımız iddia edilmektedir. Ülkemizin komşu ülkeler ile ilgili izleniş olduğu politik çizgi bu anlamda değişmiş midir?

SORU 2: Demokrasi, özgürlük ve insan hakları arayışları gerekçe gösterilerek Libya, Suriye ve diğer bölge ülkelerinin içişlerine karıştığımız izlenimi altında yatan gerçek nedenin; başta ABD olmak üzere İngiltere ve Fransa'nın Libya petrollerine göz dikmelerinin olduğunu düşünüyor musunuz? Bahsi geçen ülkelerin bizi düşman olarak görmesi, bölgemizde ülkemiz için bir tehdit yaratmış olmakta mıdır?

Soru 3: Ülkemizin Amerika'nın Suriye ve Libya politikalarının tarafı haline getirilmesinin bize sağlayacağı ulusal yararı açıklar mısınız?

Soru 4: Eğer bu müdahalelerin gerçekten özgürlükle, demokrasi ve insan hakları adına yapıldığına inanıyorsanız, bu ülkeler dışında demokrasiye ihtiyacı olan Suudi Arabistan gibi ülkelerin yönetimlerinin değiştirilmesi konusunda bir gayretiniz olacak mıdır?

YANITLAR

Türk dış politikasının temel hedefleri arasında çevremizde bir istikrar, güvenlik ve refah kuşağının yaratılması bulunmaktadır. Bölgemizdeki ülkelerin ve komşularımızın yönetim ve halk arasında meşruiyet temelinde, demokrasi, özgürlük, hukukun üstünlüğü, insan hakları, iyi yönetim gibi evrensel değerlere sahip yönetimler tarafından idare edilmeleri, hem ülkemizin hem de bölgemizin güvenlik, istikrar ve refahına katkıda bulunacaktır. Bu anlayış çerçevesinde Türkiye, esasen uzun bir süredir bölgede demokratik dönüşümün gerekliliğini vurgulamakta ve bölgemizdeki ülkelerin yönetimlerini bu yönde teşvik edegelmektedir.

"Arap Baharı" veya "Arap Uyanışı" olarak adlandırılan sürecin temelinde, Orta Doğu ve Kuzey Afrika halklarının demokrasi, insan hakları ve özgürlüğe olan özlemleri bulunmaktadır. Bu süreçlerin ortak özelliği, doğal bir biçimde, her ülkenin kendi içindeki dinamiklerin birer sonucu olarak ortaya çıkmalarıdır. Değişim ve demokratik dönüşüm, geline aşama itibariyle kaçınılmaz bir hal almış ve geri dönülmez bir nitelik kazanmıştır.

Türkiye, Arap Baharı'nın başlangıcından itibaren halkların barışçıl yöntemlerle dile getirdikleri meşru taleplerinin demokrasi ve insan hakları temelinde karşılanması gerektiğini; çağımızda, halkın meşru taleplerini gözardı ederek gerekli reformları yapmayan, beklentileri karşılamayan ve halklarının güvenliğini yitiren yönetimlerin iktidardaki konumlarını sürdürmelerinin güç olduğunu vurgulamakta; bununla birlikte sivil halka yönelik şiddet ve orantısız güç kullanımını hiçbir şekilde kabul edilemez bulduğunu her vesileyle dile

getirmektedir. Demokrasi taleplerine şiddetle cevap veren, kendi halkına karşı güç kullanan ve ağır insan hakları ihlallerine yönelen yönetimlerin uluslararası hukukun "içişlerine karışmama" ilkesinin arkasına saklanmaları günümüzde artık mümkün değildir.

Halkının meşru taleplerini gözardı eden ve vatandaşlarına karşı orantısız güç uygulayan yönetimler, Libya ve Suriye örneklerinde olduğu üzere zaman içinde kendi halkları nezdindeki meşruiyet ve desteklerini yitirmektedirler. Geline aşamada Türkiye'nin durduğu yer, otoriter rejimlerin değil, demokrasi, insan hakları ve özgürlük isteyen bölge halklarının yanındır.

Türkiye Libya konusunda başından beri tutarlı ve ilkeli bir politika izlemiştir. Bu çerçevede, öncelikli olarak Libya'da yaşayan 25.000 vatandaşımızın güvenliğinin ve selametinin sağlanması gözetilmiş; vatandaşlarımızın Türkiye'ye tahliye edilmeleri sağlanmıştır. Libya'daki krizin çözümünün, Libya içinde ve Libyalılar tarafından barışçıl yollarla gerçekleştirilmesine öncelik verilmesini savunan Türkiye, bu çerçevede, Kaddafi Yönetimi de dahil olmak üzere, Libya'daki tüm taraflarla diyalog kanallarının olabildiğince açık tutulmasına özen göstermiştir. Bununla birlikte, Kaddafi Yönetimi'nin uzlaşmayan bir tutum izlemekte diretmesi, sivil halka yönelik katliama girişmesi ve çatışmaların tırmanması üzerine, uluslararası çabaların desteklenmesi yönünde tutum izlenmesi kararlaştırılmıştır.

42 yıl boyunca bir diktatörlük rejimi altında yönetilen Libya'da artık anayasal demokrasinin tesisini ve kurumsal yeniden yapılanmayı hedefleyen siyasi geçiş süreci başlamıştır. Türkiye, demokratik dönüşüm sürecinde Libya'ya imkanları ölçüsünde her türlü desteği vermeye devam edecektir.

En uzun kara sınırına sahip olduğumuz, köklü tarihi, kültürel ve insani bağlarımızın bulunduğu Suriye, Türkiye açısından kilit öneme sahiptir. Bölgesel dengeler açısından da önemli bir konuma sahip olan Suriye'deki istikrarsızlık ortamının bölge genelinde vahim sonuçlara yol açması ihtimali bulunmaktadır. Bu durum, ülkede yaşanan gelişmelerin tarafımızdan da dikkatli bir şekilde takip edilmesini gerekli kılmakta olup, Suriye'ye yönelik politikamız üçüncü tarafların yönlendirmesiyle değil, ulusal çıkarlarımızın gerekleri ve Türkiye'nin özgün vizyonu çerçevesinde şekillenmektedir.

Gerek bölge genelinde, gerek Suriye özelinde herhangi bir gizli gündemi bulunmayan Türkiye'nin tek gündemi ve stratejik vizyonu, bölge halklarıyla ortak geleceğini teminat altına almak, yakın coğrafyada istikrar, barış, huzur ve refahı hakim kılmaktır.

Ülkemiz, doğal olarak dış politika hedeflerine ulaşmak için dost ve müttefikleriyle yakın istişarelerde bulunmakta, ikili ve çok taraflı platformlarda görüşlerini dile getirmekte, gerekli gördüğü durumlarda ülkemizin çıkarlarına uygun olarak ortak bir hareket tarzı belirlemektedir. Her hal ve karda, Türk dış politikası Türkiye'nin kısa, orta ve uzun vadeli çıkar ve hedefleri doğrultusunda şekillendirilmektedir.

Öte yandan, Türkiye'nin bölgedeki gelişmeler bağlamındaki temel anlayışı ve yaklaşımında, herhangi bir ülkeye rejim dayatması bulunmamakta; yönetenler ile halklar arasındaki ilişkilerin, meşruiyet zemininde gerçekleşmesi gerektiği savunulmaktadır.